

Інклюзивно-ресурсний центр
Тернопільського національного педагогічного університету
ім. Володимира Гнатюка

Складові інклюзивного бібліотечного середовища

Зоряна Удич

Що таке «інклюзія»?

ІНКЛЮЗІЯ

(від англ. *inclusion* – включення)

- це процес **збільшення** ступеня **участі** усіх громадян, незалежно від їх можливостей, **у соціальному житті.**

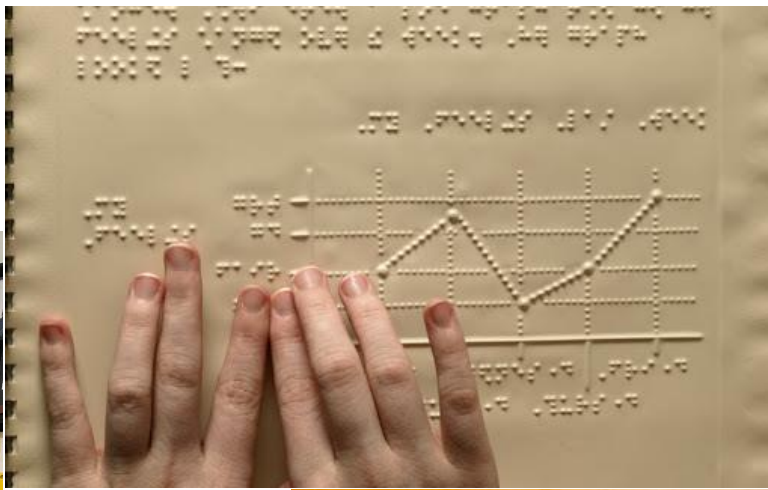
Складові інклюзивного бібліотечного середовища

I

Бібліотека і її фонди,
інформаційні ресурси відкриті та
доступні для усіх відвідувачів,
зокрема для людей з
маломобільних груп
населення

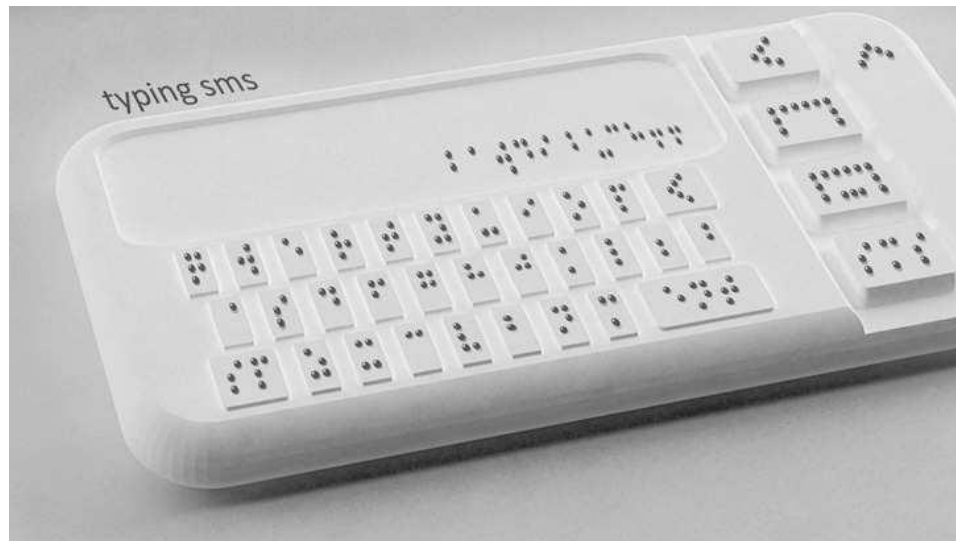
В університетській бібліотеці, де зібрані підручники, надруковані шрифтом Браїля і тактильні посібники (Університет Масарика, Чехія)

Луцький дизайнер Дмитро Авраменко розробив перший в Україні тактильний атлас світу

Клавіатура зі шрифтом Брайля

Дисплей зі шрифтом Брайля

Синтезатор мовлення

маломобільні групи населення

Критерії організації безбар'єрного архітектурного середовища

Фізична
доступність

Безпека

Зручність

Інформативність

Принципи універсального дизайну

Принцип рівності та доступності середовища для кожного

Гнучкість у використанні середовища

Простота та інтуїтивність використання незалежно від досвіду, освіти користувачів, мовного рівня та віку

Сприйняття інформації, незважаючи на сенсорні можливості користувачів

Терпимість до помилок користувачів

Не призводить до втоми

Наявність необхідного розміру і простору

Нормативна база створення безперешкодного доступу

ДСТУ

- *Державні стандарти України* – це стандарти згідно яких виробляється продукція або виконуються якісь дії у будівництві

ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд

(набули чинності з 1.03.2019 р.)

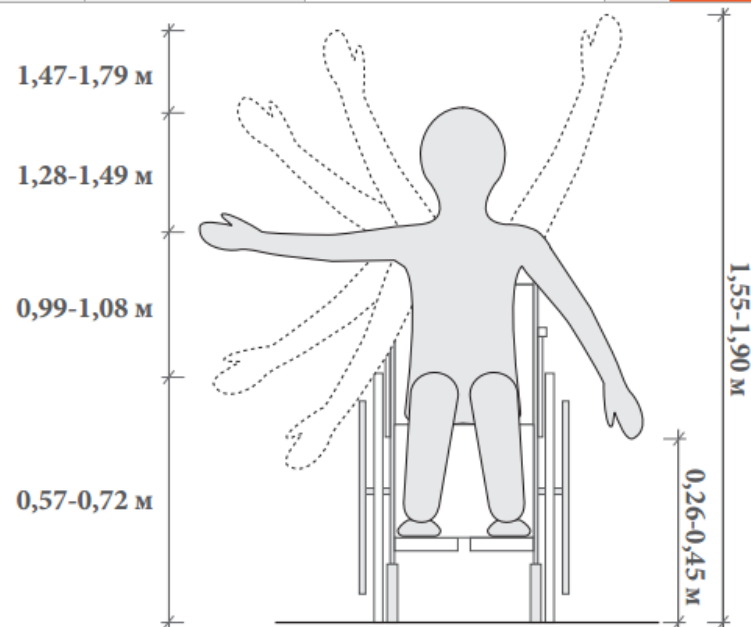
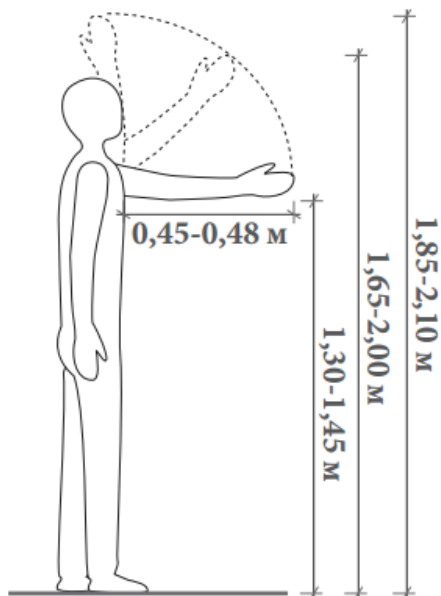

Деякі просторові заміри

**Вертикальна
межа досяжності**
1,85-2,10 м

**Діагональна
(похила) межа
досяжності**
1,65-2,00 м

**Фронтальна
(горизонтальна)
межа досяжності**
1,30-1,45 м

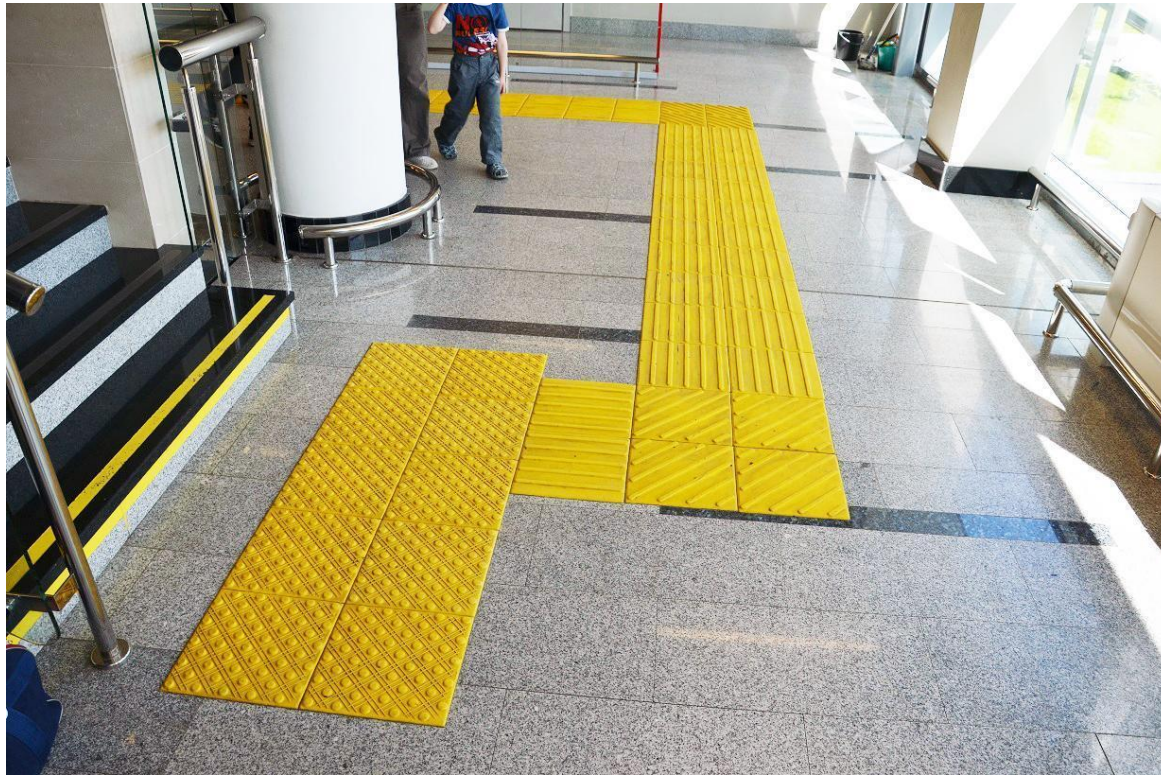
Маркування простору

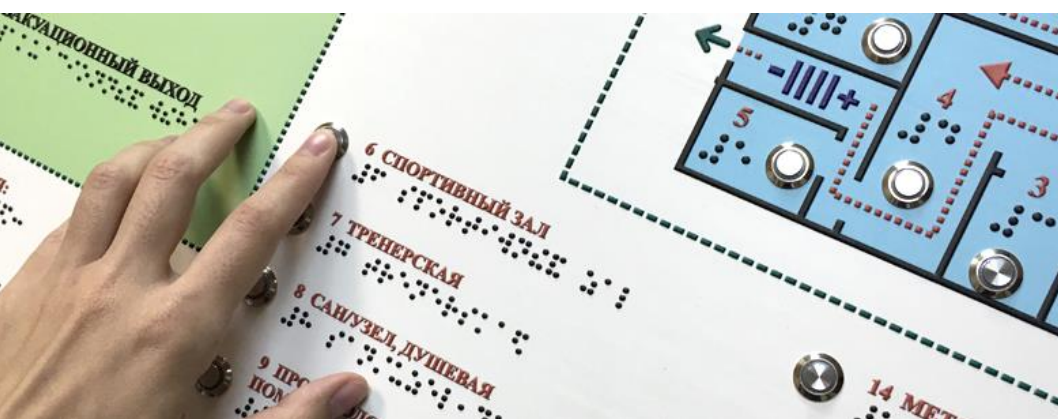
Маркування простору

Інфографіка

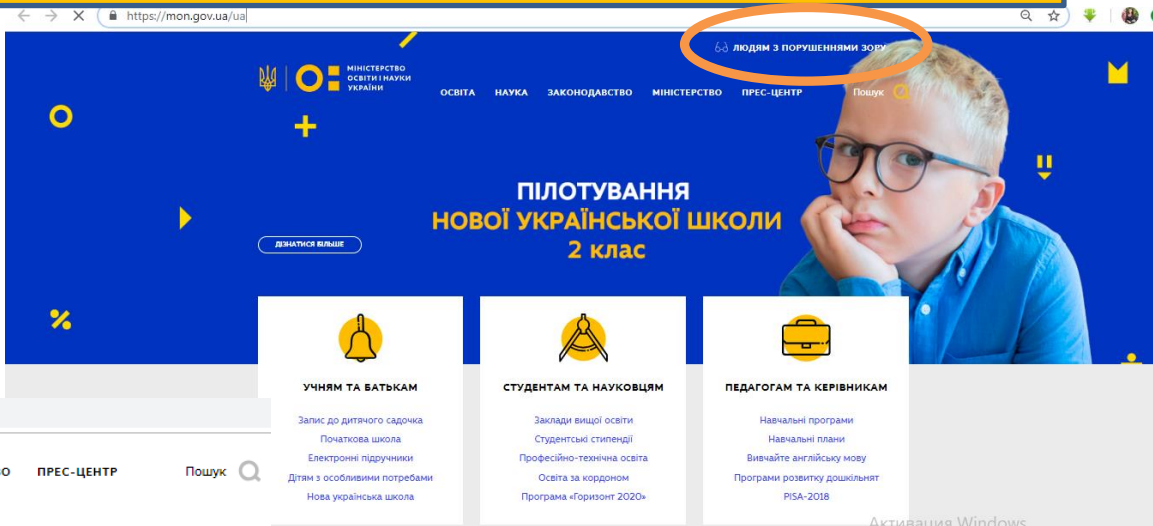
Підйомники

Веб-доступність

mon.gov.ua/ua

ОСВІТА НАУКА ЗАКОНОДАВСТВО МІНІСТЕРСТВО ПРЕС-ЦЕНТР

Пошук

ДІЗНАТИСЯ ВІЛЬШЕ

УЧНЯМ ТА БАТЬКАМ

- Залис до дитячого садочка
- Початкова школа
- Електронні підручники
- Дітям з особливими потребами
- Нова українська школа

СТУДЕНТАМ ТА НАУКОВЦЯМ

- Заклади вищої освіти
- Студентські стипендії
- Професійно-технічна освіта
- Освіта за кордоном
- Програма «Горизонт 2020»

ПЕДАГОГАМ ТА КЕРІВНИКАМ

- Навчальні програми
- Навчальні плани
- Вивчайте англійську мову
- Програми розвитку дошкільнят
- PISA-2018

ОБРАНО 22 ЧЛЕНІВ НАЗЯВО - ПІДСУМОК ЗАСІДАННЯ КОНКУРСНОЇ КОМІСІЇ

НОВИНИ

Новий Закон, направлений на протидію булінгу, передбачає чіткі алгоритми дій у випадку цькування. — Лілія Гриневич
1 день тому

В Україні з'явився механізм, який уже з 2019 року дозволить навчатися при лікарні кожній дитині, яка цього потребуватиме. — передбачено 12 млн грн
2 дні тому

Оголошено конкурс українсько-німецьких науково-дослідних проектів на 2019-2020

НАЙБЛИЖЧІ ПОДІЇ

Усі події

19 / 12 середа подію завершено
19 ГРУДНЯ ЛІЛІЯ ГРИНЕВИЧ, НАТАЛІЯ МОСЕЙЧУК, А ТАКОЖ...

19 грудня, в день святого Миколая, відбудеться презентація механізму, який вже з 2019 року дасть можливість продовжувати навчання та не відставати від життя для кожної української дитини, що потрапила чи потрапить у лікарню. Участь у цій прес-конференції візьмуть Міністр освіти і науки України Лілія Гриневич, телеведуча та ідейна натхненниця проекту, телеведуча 1+1 Наталія Мосейчук, куратор...

Складові інклюзивного бібліотечного середовища

II

Серед працівників бібліотеки є люди із різними потребами та можливостями, порушенням стану здоров'я.

ДИРЕКТИВА РАДИ 2000/78/ЄС розумне пристосування робочого місця для осіб з інвалідністю

спрямована на забезпечення рівного ставлення до осіб з інвалідністю у сфері зайнятості та професійної діяльності через створення для них сприятливих умов праці на робочому місці.

Роботодавці повинні вживати необхідних заходів, щоби там, де у конкретному випадку це необхідно, надавати можливість особам з інвалідністю:

отримати роботу

працювати або отримувати підвищення по службі

проходити навчання

Для пристосування робочого місця до потреб працівника з інвалідністю повинні бути вжиті ефективні та практичні заходи:

спеціальне приміщення та обладнання

графік робочого часу

розподіл обов'язків

надання навчальних ресурсів

надання інтеграційних ресурсів

Заходи з розумного пристосування робочого місця не повинні накладати надмірний тягар на роботодавця

Впровадження заходів з розумного пристосування робочого місця розповсюджується на всіх осіб, як в публічному, так і в приватному секторі, включаючи державні органи

Складові інклюзивного бібліотечного середовища

III

У бібліотеці реалізуються проєкти, програми та заходи для відвідувачів із врахуванням особливостей їх розвитку, стану здоров'я, комунікативних можливостей

Складові інклюзивного бібліотечного середовища

IV

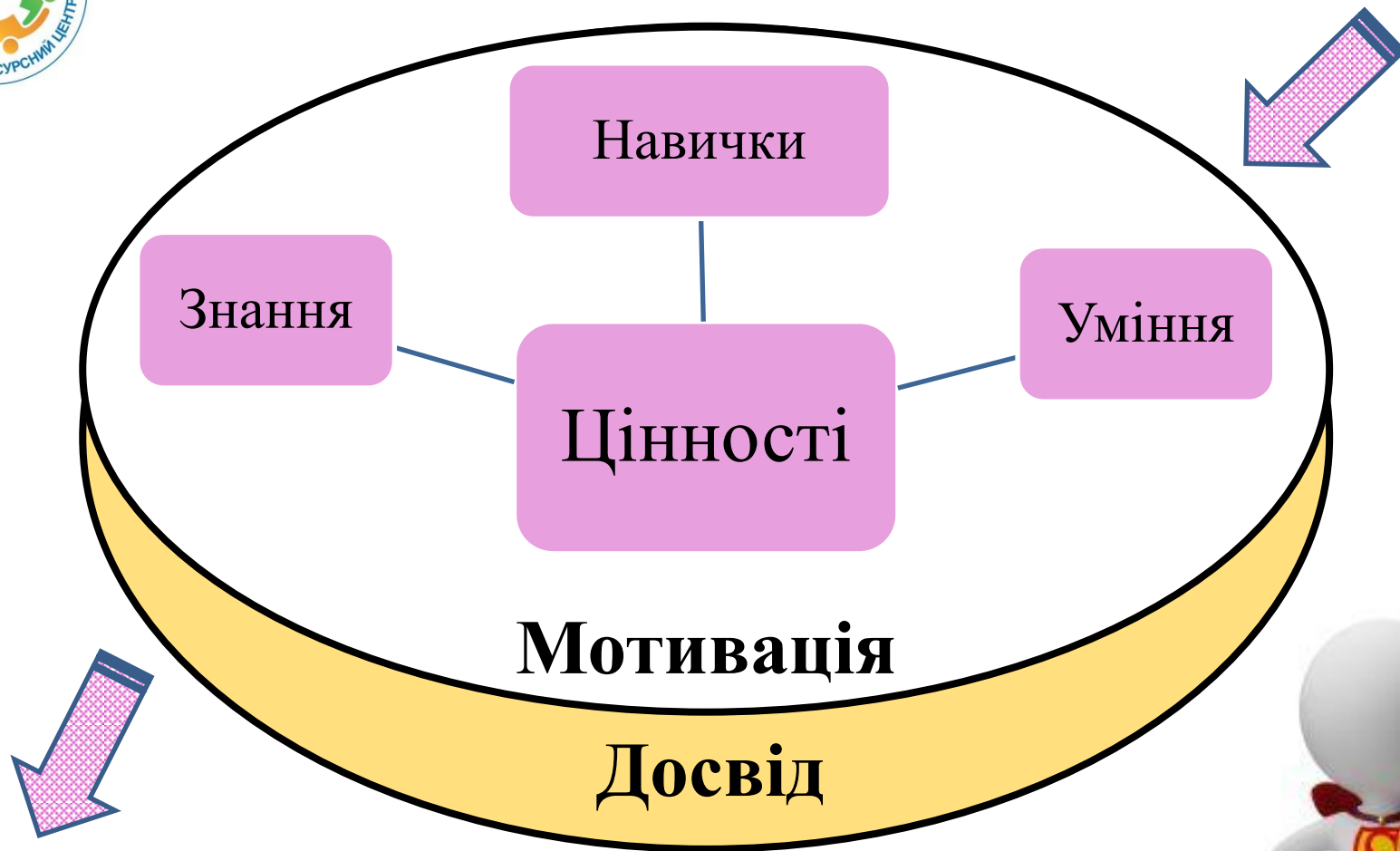
Працівники бібліотеки
володіють інклюзивною
компетеністю.

Організаційна культура закладу
на високому рівні.

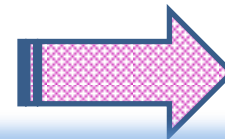

Компетентність особистості

- це набута особою здатність самореалізації на основі сформованих мотивації та ціннісних установок, набутих знань, умінь, навичок та отриманого практичного досвіду

Інклюзивна компетентність

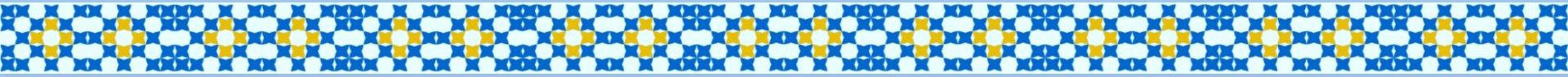
- це особистісне утворення,
що зумовлює **здатність особистості:**

✓ надавати якісні
послуги в інклюзивному
середовищі

✓ впливати на
формування та
розвиток інклюзивного
середовища закладу,
у якому вона працює

Компоненти інклюзивної компетентності

Аксеологічний

Мотиваційний

Прогностичний

Когнітивний

Комунікативний

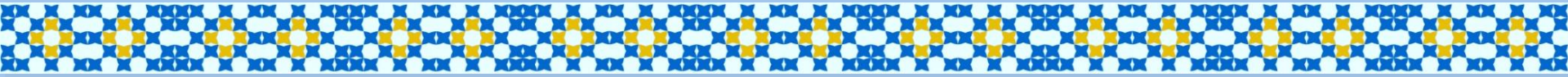
Діагностичний

Ресурсний

Технологічний

Інноваційний

Рефлексивний

Динаміка розвитку інклюзивної компетентності

Набуття інклюзивної
компетентності

Формування інклюзивної
майстерності

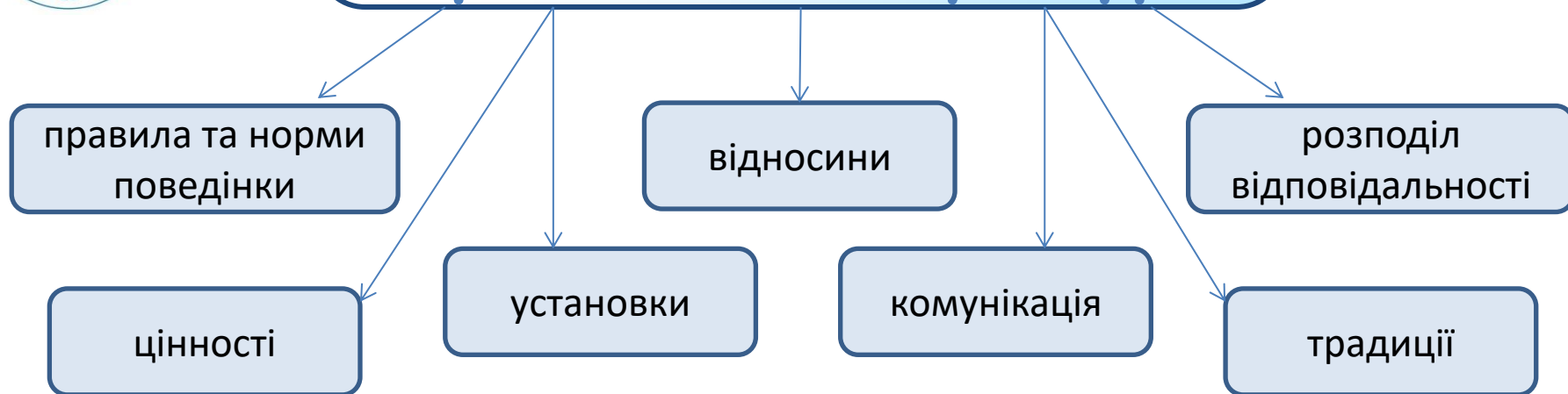
Досягнення інклюзивної
зрілості

Організаційна культура

Складові інклюзивного бібліотечного середовища

I

Бібліотека і її інформаційні ресурси відкриті та доступні для усіх відвідувачів, зокрема для людей з маломобільних груп населення

II

Серед працівників бібліотеки є люди із різними потребами та можливостями, порушенням стану здоров'я

III

У бібліотеці реалізуються проекти, програми та заходи для відвідувачів із врахуванням особливостей їх розвитку, стану здоров'я, комунікативних можливостей

IV

Працівники закладу володіють інклюзивною компетенцією.

Організаційна культура закладу на високому рівні.

**Інклюзія
починається
з кожного нас...**

**... і завершується
доступним
суспільством**

